

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SERAMİK VE CAM TASARIMI ANASANAT DALI
Yüksek Lisans Tezi

ÇAĞDAŞ SERAMİK SANATINDA BEBEK FİGÜRLERİ

Hazırlayan
Zehra GÜLBAHAR

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Memduha Candan GÜNGÖR

İzmir / 2019

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SERAMİK VE CAM TASARIMI ANASANAT DALI
Yüksek Lisans Tezi

ÇAĞDAŞ SERAMİK SANATINDA BEBEK FİGÜRLERİ

Hazırlayan
Zehra GÜLBAHAR

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Memduha Candan GÜNGÖR

İzmir / 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “*Çağdaş Seramik Sanatında Bebek Figürleri*” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

... / ... / ...

Zehra GÜLBAHAR

TUTANAK

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü' nün / / tarih ve sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisanüstü Öğretim Yönetmeliği' nin maddesine göre Seramik ve Cam Tasarımı Anasanat Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Zehra Gülbahar'ın “Çağdaş Seramik Sanatında Bebek Figürleri” konulu tezi incelenmiş ve aday / / tarihinde, saat’da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anasanat dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin olduğuna oy ile karar verilmiştir.

BAŞKAN**ÜYE****ÜYE**

ÖZET

İnsan, doğduktan sonra en çok gözlemlediği şey kendi bedeni ve çevresindeki insanlar olmuştur. Bu durum en iyi bildiği şeyi yani insan bedenini anlamlandırmakta zorlandığı soyut kavramlarına kendi bedeninde biçim vermesine sebep olmuştur. Modern çağa kadar olan bu süreçte insan figürü önemini artarak günümüze kadar ulaşmıştır. Bu insan figürü betimlemeleri gelişen çağa ayak uydurarak toplumların kültürel yapısı yaşam koşulları gibi bazı faktörlerle değişime uğramış ve gelişimine devam etmiştir. Günümüze kadar gelen insan figürleri, insanların her daim ilgisini çekmiştir. Önceleri kemik, fildişi kullanılarak yapılan bu figürler, toprağın kolay şekillenmesi nedeniyle seramik olarak da üretilmiştir. Bilinen en eski insan figürü gebe bir kadın figürüdür. Ressam ve heykeltıraşlara konu olan ve gebelik ile başlayan bu süreç soyun devamlılığı olarak görülmüş, çocuklara verilen değerin artmasına imkan sağlamıştır. Rönesans ile artan bu değer 19. Yüzyıla gelindiğinde soylu olmayan çocuk figürlerinin de görülmesiyle şimdiki konumunun temellerini oluşturmuştur. Bu modern sanatın kazandırdığı en önemli olgudur. Bu çalışmada bebek figürünün ‘masum’ kavramının yanı sıra insanın bilinçaltının derinliklerindeki karmaşık duygularının sanatçılar üzerinde anlatımları yapılarak incelenmiştir. Bu tez üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde ilk insan figürünün kısaca anlatımı ile başlayıp çocuk-bebek figürlerin sanata girişine kısaca değinilmiş, bebek figürlerinin resim sanatında ve heykel sanatındaki yerine örneklemeler yapılmış, özellikle seramik sanatındaki yerine değinilmiştir. Sanatta bebek figürleri konusunun geniş olması nedeniyle resim ve heykel sanatının üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde üslup olarak bebek figürü çalışan sanatçılara ve eserlerine yer verilmiş, üçüncü bölümde ise konuyla ilgili gözlemlerin neticesinde seramik uygulamalar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş, Seramik, Bebek, Çocuk, Figür

ABSTRACT

What human is observed the most after birth was his own body and people around him. This situation caused what he know best. Which is the abstract concepts that he had difficulty in understanding ended up shaping them in human form. In this process until the modern era, human figure has reached to the present day by increasing its signifiancy. This human figure prtrayalys by keeping up with the developing age has changed by some factors like cultural structure of societies and living conditions and continued its development. The figures hade been made by using bone or ivory was also produced as ceramic due to the easy shaping of the soil. The oldest known human figure is a pregnant female figure. This process which has started with pregnancy and which was a subject to the painters and sculptors had been seen as continuity of lineage and allowed to increase value given to the children. By the 19th century this value increasing with the renaissance. This is the one of the most important phenomenon brought by modern art. This study not only examined the concept of the association of innocence and baby figure, but also mentioned the complex emotions in subconscious mind derived by the term of innocence and its effects on artists. This thesis consists of three chapters. In the first chapter, there is an introduction of child-baby figures in art history with a brief description of the first human figure, and the place of the baby figures in the art of painting and sculpture. Since the subject of baby figures is a wide concept in art, painting and sculpture are selected field to be focused. In the second part, the artists whose works in style of the baby figures and their works are mentioned. In the third part, the ceramic applications of the impressions on me resulted from observations of the subject are given.

Keywords: Contemporary, Ceramic, Baby, Child, Figure

ÖNSÖZ

Bebeklerin naif ve sevimli olması dolayısıyla bazı sanatçıların dikkatini çekmiş, kendi düşüncelerini ifade aracı olarak sıkça kullanmalarına neden olmuştur. Bebeklerin hareketlerinin gözlemlenmesiyle tasarlanmış belirgin bir özellik olarak masumiyet, doğallık, merak, yaramazlık gibi, iç dünyamızın hatta içimizdeki çocuğun varlığına dair izler taşıyan bazen kendi anılarımıza kısa bir yolculuk yapabileceğimiz eserler üretilmiştir. Son yıllarda 0-6 yaş grubu aralığında çocuk evlerinde kalan küçük çocuklarla yapmış olduğum gönüllü çalışmalar bu konuya ilgi duymama sebep olmuştur. Başta Anasanat Dalı Başkanımız Sayın Prof. Halil YOLERİ'ye olmak üzere, istediğim konuyu araştırma sürecinde bana destek olan danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Memduha Candan GÜNGÖR'e ayrıca tez sürecinde hep yanımda olan aileme, atölyesini benimle paylaşan arkadaşım Cem ATMACA'ya, bütün sıkıntı ve sorunlarımda yanımda olan Erman BAYAR'a, çocukluğumdan beri yakın arkadaşım olan Ayşe ŞAHİNOĞLU BAYAR'a varlığıyla destek olan İsmail FİDAN'a, arkadaşım Melike ÇITAK'a ve tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	i
TUTANAK.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
RESİM LİSTESİ.....	vii
GİRİŞ.....	1
1.BÖLÜM	

SANATTA BEBEK FİGÜRLERİ

1.1. Sanatta Bebek

Figürleri.....	3
----------------	---

1.2. Seramik Sanatında Bebek Figürleri.....	17
---	----

2. BÖLÜM

ÇAĞDAŞ SERAMİK SANATINDA BEBEK FİGÜRLERİ ÇALIŞAN SERAMİK SANATÇILARI

2.1. Seramik Sanatında Bebek Figürleri Üzerine Çalışan Çağdaş Sanatçılar.....	26
2.1.1. Johnson Tsang.....	26
2.1.2. Maria Rubinke.....	31
2.1.3. Ronit Baranga.....	36
2.1.4. Curran Wedner.....	38
2.1.5. Shigeki Hayashi.....	40

2.1.6. Kaan Canduran.....	42
2.1.7. Maryann Webster	44
2.1.8. Jimmy Stambrandt	46

3.BÖLÜM

BEBEK FİGÜRLERİ ÜZERİNE KİŞİSEL UYGULAMALAR

3.1. Bebek Figürleri Üzerine Kişisel Uygulamalar.....	48
SONUÇ.....	58
KAYNAKÇA.....	60
ÖZGEÇMİŞ	

RESİM LİSTESİ

Resim 1- Hohle Fels Venüsü, 23x22x13 mm	3
Resim 2- Andrea Mantegna, Meryem Ve Çocuk İsa, Ahşap Üzerine Zamklı Boya, 88x71 cm Yaklaşık 1485 Pinacoteca Di Brera,	5
Resim 3- Fronçois Boucher, “Venüs’ün Doğuşu”, Tuval Üzerine Yağlı Boya,130x162 cm Nationalmuseum, Stockholm	6
Resim 4- Wells Portrait Of Sidney	6
Resim 5- Marlene Dumas, “Angels Sleeping- Uyuyan Melek”, Karışık Teknik-Yağlı Boya-Akrilik Boya, 1999, 200 X 133 cm	7
Resim 6- “Bebek Dionysos Ve Tanrı Zeus”	7
Resim 7- “Uyuyan Eros”	8
Resim 8- Yanındaki Kaz İle Oynayan Bebek, M.Ö 340 (Roma Dönemi)	9
Resim 9- Antonio Tantarini,” Küçük Bir Çocuk Ve Hasır Beşik İçinde Bir Bebek”, Mermer, 1863, 122x124x68 cm	9
Resim 10- “Manneken Pis”, Brüksel, 61 cm	10
Resim 11- Willy Verginer, “Yükselen Su 5”, 2019, İhlamur Ağacı- Akrilik	10
Resim 12- Dame Barbara Hepworth,”Süt Çocuğu”, Ahşap, 1929, 43x 27x 25 cm	11
Resim 13- Tim Hawkinson, “Ses”, Mermer, 2004.....	11
Resim 14- Dogny Abreu, Ahşap.....	12
Resim 15- Sir William Reid Dick, “Başlangıç”, Mermer,1921, 24x14x17 cm	12
Resim 16- Brice Romaric Ezzo, “Hedeflerimin Ağırlığı”, 2017, 48x 68x55 cm	13

Resim 17- Antonio López,”Dev Bebek”, Bronz 2012, 3m, Madrid.....	13
Resim 18- Qimmy Shimmy, “Tatlıya Düşkünlük”, Polimer Kıl- Karışık Teknik, 24x18x15 cm.....	14
Resim 19- Patricia Piccinini, “Yüzükoyun”, 2011, Slikon- İnsan Saçı- Keçe, 58x58x10 cm.....	14
Resim 20- Freya Jobbins, “Evdeki Yeni Düşman”, 2016	15
Resim 21- Idan Zareski, “Bebek Ayağı”, Reçine, 3,96mx2,43m, Oal Lawn.....	15
Resim 22- Wendy Mayer, Boyalı Çikolata Kutusu- Tiftik-Klasik Kağıt, 2016, 18x30x22cm.....	16
Resim 23- David Cerny, 1997, Çek Cumhuriyeti	16
Resim 24- Damien Hirst, “Mucizevi Yolculuk”, Bronz, 5-11m, Katar	17
Resim 25- Marc Quinn,”Gezegen, Metal”, 2016, Singapore, Photograph: Stephen Morrison/Epa	17
Resim 26- Konrad Hentschel, “Hentschel’in Çocukları”, Porselen, 1904-1907	18
Resim 27- Porselen Bebek.....	19
Resim 28- “Gayda Çalan Çocuk”, Kalay Sırlı- Seramik-Sırüstü, Floransa,1490-1520 Arası, 46x34x19 cm	20
Resim 29- “Group”, Stonware, 1979, 22cm Fotoğraf; David Kecskemeti	20
Resim 30- Michele Oka Doner, “Dövmeli Bebek”, Porselen, 1960s, 33x30x22 cm	21
Resim 31- Wendy Mayer, “Altı Yedi”, Boyalı Vinil- Seramik-Tiftik, 2017, 22x34x14 cm.....	21
Resim 32- Jeremy Hatch, Porselen.....	22

Resim 33- Wendy Walgate, “Mavi Sadakattir”, Seramik, 2009	22
Resim 34- Jeannette Wahlstanrand, “Clara Titan”, Seramik, 22x42x48, 2018.....	23
Resim 35- Nuria Torres, Porselen- Stoneware- Reçine, 2019	23
Resim 36- Andrea Della Robbia, Swaddled Bebeklerin Sırlı Pişmiş Toprak Kabartmaları.....	24
Resim 37- Jeffery Lanfear, Porselen, Stoneware, 2003	24
Resim 38- Skylar Fleming, Porselen, 2018	25
Resim 39- Johnson Tsang, “Talking To Me-Konuş Benimle”, Hong Kong, 2013, 40x20x29 cm.....	27
Resim 40- “Talking To Me-Konuş Benimle”, Detay	28
Resim 41- Johnson Tsang, “Security Summit- Güvenlik Zirvesi”, 2013, Hong Kong, 40x20x29 cm.....	29
Resim 42- “Security Summit- Güvenlik Zirvesi”, Detay	29
Resim 43- Johnson Tsang, “İçerideki Çocuk”, 2015, 31x23x57 cm.....	31
Resim 44- Maria Rubinke “Open Mind-Açık Zihin”, 2011	32
Resim 45- “Open Mind-Açık Zihin”, (Detay).....	32
Resim 46- Maria Rubinke, “Just Because You’re Paranoid- Sadece Paranozak Olduğun İçin”, 2014.....	34
Resim 47- Maria Rubinke, “Rüya”, 2016, Porselen, 75x50x75 cm	35
Resim 48- Maria Rubinke, “Rüya”, (Detay)	35
Resim 49- Mezar Muhafızları, Tang Hanedanı (Ms 618-906)	36

Resim 50 -Ronit Baranga, “The Choir- Koro” (Wall Piece), 2016	38
Resim 51 -Ronit Baranga, The Choir- Koro, (Detay)	37
Resim 52 -Ronit Baranga, “Cradled Tattoo Baby-Dövmeli Bebekler”, Kil Ve Akrilik Boya,	38
Resim 53 -Curran Wedner, “Hive Mind Cup-Kovan Akı Kap”, Porselen, 10x13x8 cm....	39
Resim 54 -Curran Wedner, Hive Mind Cup Porselen 10x13x8 cm	39
Resim 55 -Shigeki Hayashi, “Motosiklet Üzerindeki Çocuk”, 80x40x40 cm, Sırlı, Platinyum Lüster, 2011, Doğu Asya Koleksiyonu, V&A Museum.....	40
Resim 56 -Shigeki Hayashi, “Part Of The Entertainment Ceramics Series”, 2006	41
Resim 57 -Part Of The Entertainment Ceramics Series’ (Detay).....	41
Resim 58 -Kaan Canduran, Tuz Sırlı Figürler, 26x14x12 cm.....	42
Resim 59 -Kaan Canduran, Seramik, Kalıp Ve El İle Şekillendirme, 26x14x12 cm.....	43
Resim 60 -Kaan Canduran, Seramik, Kalıp Ve El İle Şekillendirme, 19x14x12 cm.....	44
Resim 61 -Maryann Webster, “Host Figure With Apocalyptic Tattoos- Kıyamet Figürlerine Ev Sahipliği Yapan”, Porselen, 2001, 46x13x15 cm	45
Resim 62 -Bernard Palissy French, Oval Kase, 1550, 48x37 cm.....	45
Resim 63 -Maryann Webster, “Su Bebek Demliği”, Sırlı Porselen 2002, 16x19x15 Cm ...	46
Resim 65 -Jimmy Stambrandt “Owl Man- Baykuş Adam”, Seramik, 2009, 27x35x20 cm.....	47
Resim 65 -Jimmy Stambrandt Shared, “Space-Ortak Alan”, Seramik, 2007, 27x31x15 cm.....	47
Resim 66 -Zehra Gülbahar, “Heves”, Seramik, El İle Şekillendirme, 8x11x8 cm.....	49

Resim 67 -“Yaratılışın Adaptasyonu”, Yapım Aşaması	50
Resim 68 -Zehra Gülbahar, “Yaratılışın Adaptasyonu”, Seramik, El İle Şekillendirme, 11x15x8 cm.....	50
Resim 69 -“Yaratılışın Adaptasyonu”, (Detay 1)	50
Resim 70 -Zehra Gülbahar, “The Mischievous Of Starry Night”, Porselen, El İle Şekillendirme, 6x14x10 cm	52
Resim 71 -“The Mischievous Of Starry Night”, (Detay)	53
Resim 72 -The Taste Of Eating, Yapım Aşaması	54
Resim 73 -Zehra Gülbahar, “The Taste Of Eating”, Seramik, El İle Şekillendirme, 10x12x8 cm.....	55
Resim 74 - Zehra Gülbahar, “2 Yaş Sendromu”, Seramik, El İle Şekillendirme, 6x14x7 cm.....	56
Resim 75 -“2 Yaş Sendromu” (Detay)	57

GİRİŞ

İnsanlar geçmişten günümüze bir arayış içerisinde. Bu arayış sürecinde öteki dünya inancının yetersiz gelmesi, insanlara dua dışında kendini iyi hissettirecek başka bir şeyler daha keşfetmesine aracı olmuştur. İnanmakta oldukları tanrılarını soyutlayarak taşa dönüştürmüş ve soyut olan güçleri somutlamaya başlamışlardır.

Doğurganlığı simgeleyen ana tanrıça figürleriyle bir nevi doğayı kontrol etmişlerdir. Önceleri bu figürler, estetik kaygılar ya da bireysel ihtiyaçlar için değil anlamlandırmakta güçlük çektikleri soyut kavramlar için yapılmıştı. Artan estetik kaygısıyla birlikte figürlerde değişim ve gelişimler meydana gelmiştir. Teknolojinin etkisiyle ve sanattaki etkileşim hali figürlere yüklenen anlamını, biçimini ve malzemesini başkalaştırmıştır. Bu teknolojik gelişimler insana verilen değeri arttırmıştır. İnsanın var oluşum sürecinin bebeklikten başlaması çocuk eğitiminin önemini gündeme getirmiştir. Rönesans ile başlayıp modern hareket ile sanatta varlığını başlatan bebek figürleri seramik malzeme ile gelişimini günümüze taşımıştır.

1.BÖLÜM

SANATTA BEBEK FİGÜRLERİ

1.BÖLÜM

SANATTA BEBEK FİGÜRLERİ

1.1. Sanatta Bebek Figürleri

İlkçağlara kadar uzanan tarihsel süreçte insan, kendi bedenini bir nesne olarak görme eğilimindedir. Anlam vermekte zorlandığı soyut kavramlarını da insan bedeninde biçimlendirmiştir. Yaşadığımız modern çağa kadar olan süreçte sanatın en önemli konusu insan biçimi olmuş ve bu gelenek hala bozulmamıştır. İnsan figürü betimlemeleri toplumların yaşam tarzına, sosyo-kültürel yapısına ve birçok koşula göre çeşitlenmiş, farklılık göstermiştir. Günümüze kadar değişen ve sürekli gelişen insan figürleri her daim ilgi odağı olmuştur.

Sanatın birçok dalında kullanılan insan figürünün temelleri paleolitik çağa kadar uzanmaktadır. Bu dönemde kemik, fildişi, taş gibi malzemeler seçilmiş, seramiğin hayata girmesi ile seramik kil ile de şekillendirilmiştir (Bkz. Resim 1). Seramiğin doğası gereği şekillendirme kolaylığı kullanım kaplarının yanı sıra heykel yapmaya da olanak sağlamıştır (Onur Erman, 2008, s. 50).

İnsanlar ilk kutsal varlıklarını insan suretinde yapmışlardır. "Hohle Fels Venüsü" günümüzden 35.000 ila 40.000 yıl önceye tarihlenerek günümüze kadar bulunabilmiş en eski sanat eseridir. (Arkeofili, 2019)

Resim 1-Hohle Fels Venüsü, 23x22x13 mm

(Kaynak: <http://arkeofili.com/almanyada-40000-yillik-kadin-figurini-bulundu/> 18

Haziran 2019)

Bu dönemde gebeliği vurgulayan küçük kadın figürleri, çamur malzeme ile ele alınan konular olarak büyük bir olgunluğa ve güçlü bir biçim duygusuna ulaşmıştır. Ressam ve heykeltıraşlara konu olan ve gebelik ile başlayan bu süreç soyun devamlılığı olarak görülmeye başlayan çocuklar üzerinde gelişimini göstermiştir. Çocuklara verilen önemin artması, gelişen teknoloji ile çocuk, bir birey olarak varlığını ortaya koymuş, sanatta da yerini almaya başlamıştır (Atlı, 2016, s. 64-66).

Çocuk-bebek betimlemeleri 16. yüzyıla kadar özel bir konu olarak algılanmamaktadır. Çocukluk kavramı insanlar için değişmeye başladığında sanattaki çocuk algısı da o zaman değişmeye başlamıştır. Sanat tarihinin en bilindik çocuk betimleri İsa ve melek ikonlarıdır. Soylu ya da statü sahibi olan tasvirler 16. yüzyılda başlamıştır. Fakat herhangi bir çocuğun sanatta anlatımı 19. yüzyılı bulmuştur. Bu modern sanatın kazandığı en önemli olgudur. Çocukluk fikri, Rönesans'ın büyük buluşlarından birisi sayılmaktadır. Bilim, ulus-devlet ve dinsel özgürlükle birlikte hem toplumsal bir yapı hem de psikolojik bir koşul olarak çocukluk, 16. yüzyıl esnasında oluşmuş ya da ortaya çıkmış ve günümüze kadar desteklenmiştir (Postman'dan Aktaran, (Atlı, 2016, s. 64-66).

Modern toplumun masumu olarak ifade edilen çocuk figürlü betimlemeler, bağımsızlaşarak kendine yeni bir konum belirler. Ortaçağda çocuk ölümlerinin fazla olması aradaki bağlılık ve sevgi pek alışılmış bir durum değildir. Aile yapısının değişmesiyle kabul görmeye başlamıştır. Batı sanatında çocuk betimlemelerine farklı manalar yüklenmiştir. Çıplak bir çocuk yeni bir yaşamı ve insan ruhunu ifade eder. Ölen kişinin bedeni üzerinde süzülen kanatlı bebek ise, ölümden sonra bedenden ayrılan ruhu simgeler. Bizans sanatında ise kanatsız tasvir edilmiştir. Bebek ve çocuk figürleri batı sanatında ortaya çıkan ve insan ruhu için mücadele eden melek ve şeytan betimlemeleri olarak görülmektedir. Ortaçağda pek görülmeyen bu figürler Rönesans ile yeniden ortaya çıkar ve dinsel resimlerde melek, din dışı resimlerde aşkın habercisi olarak ifade edilir (Atlı, 2016, s. 64-66).

Resim 2-Andrea Mantegna, Meryem ve Çocuk İsa, Ahşap Üzerine Zamklı Boya,

88x71 cm yaklaşık 1485 Pinacoteca Di Brera, Milano

(Kaynak:<http://wikioo.org/paintings.php?refarticle=8DNVVD&titlepainting=The%20Madonna%20of%20the%20Cherubim&artistname=Andrea%20Mantegna>, 12 Nisan 2019)

Yunan ve Roma döneminin Aşk Tanrısı Eros sanatta çocuk imgesinin kişiselleştirildiği bir figürdür. Eros, Hesiodos'un Theogonia'sına göre Gaia ve Tartaros ile aynı anda Khaos'tan doğan bir tanrıdır. Rönesans Barok Rococo ressamı tarafından kanatlı ve tombul bir çocuk olarak betimlenen Eros'un atribüleri ok, yay ve sadakattir. Sanattaki varlığı çoğu kez simgeseldir. Resimlerde öykünün içinde bir rolü olmamasına rağmen yalnızca konunun aşkla ilgili olduğunu hatırlatmak üzere varlık gösterir. Aşk sahnelerinde yer alan Eros bazen çiftlerin üzerinde havada süzülürken bazen de gözleri açık ya da bağlı olarak ok atarken görülür (Bkz. Resim 2) (Daşçı, 2008, s. 173-177).

Resim 3-François Boucher, “Venüs’ün Doğuşu”, Tuval Üzerine Yağlı Boya, 130x162 cm Nationalmuseum, Stockholm (Kaynak: <https://resimbiterken.wordpress.com/2014/09/28/francois-boucherin-the-birth-and-triumph-of-venus-eseri/>, 12 Nisan 2019)

Bebek figürleri teknolojinin gelişmesi ve sanattaki yerinin değişmesiyle modern sanatın da konusu olmuş, bazı sanatçılar bebeklerden etkilenmiş ve çalışmalarında bebek figürlü betimlemelere yer vermişlerdir (Daşçı, 2008, s. 173-177).

Resim 4-Joanna Mary Wells, “Sidney Wells’in Portresi”, Kanvas Üzerine Yağlı Boya, 1859, 43x42 cm (Kaynak: <https://www.tate.org.uk/art/artworks/wells-portrait-of-sidney-wells-t07058>, 12 Nisan 2019)

Resim 5-Marlene Dumas, “ Angels Sleeping- Uyuyan Melek II”, Karışık Teknik-Yağlı Boya-Akrilik Boya, 1999, 200 x 133 cm (Kaynak: <https://curiator.com/art/gottfried-helnwein/angels-sleeping-ii>, 12 Nisan 2019)

Mitolojiye konu olmuş tanrıların, bebek figürlü betimlemeleri resim sanatının yanı sıra heykel sanatında da konu olmuştur. Babası Zeus’un kucağında yeni doğmuş Dionysos (Bkz. Resim 6).

Resim 6-“Bebek Dionysos ve Tanrı Zeus” (Kaynak: <https://tr.pinterest.com/karlapazourkova/magic-marble-the-others/>, 12 Nisan 2019)

Sanatta kullanılan karakterler, Helenistik Dönem ile birlikte karakterlerin anlatıldığı yaş dönemlerine uygun olarak yapılmıştır. Eros gibi çocuk figürlerinde değişiklikler olmuştur. Antik Çağ şiirlerinde bahsi geçen Eros, keyfine göre hareket eden, zalim betimlemesinden ziyade yaşına uygun karakterlerde silahsız bir şekilde uyumakta olarak tasarlanmıştır. Bu tombul bebek figürü, rahat görünen duruşuyla gerçekçi bir görüntü yaratmaktadır (Bkz. Resim 7). Gözlemleme üzerine yapılmış olduğu açıkça ortadadır. Bu duruş Helenistik dönemde ve Antik Roma döneminde, oldukça popüler olmuş, hatta uyuyan Eros heykelleri villa bahçelerinde ve çeşmelerde yaygın olarak görülmüştür. Bu dönemde bebek figürleri bahçe süslemelerinde yaygınlaşmaya başlamıştır (Khanacademy, 2019).

Resim 7-“Uyuyan Eros” (Kaynak: <https://www.khanacademy.org.tr/.asp?ID=8358>, 12 Nisan 2019)

Resim 8-Yanındaki kaz ile oynayan bebek, M.Ö 340 (Roma Dönemi) (Kaynak: https://rationalwiki.org/wiki/Roman_Empire, 12 Nisan 2019)

Resim 9-Antonio Tantarini,” Küçük bir Çocuk ve Hasır Beşik İçinde Bir Bebek”,
Mermer, 1863, 122x124x68 cm (Kaynak: <http://www.jansantiques.com/Lot/jac1203.php>, 12 Nisan 2019)

Resim 10-“Manneken Pis”, Brüksel, 61 cm (Kaynak: <https://www.wannart.com/brukselin-sembolu-gizemli-manneken-pis/>, 12 Nisan 2019)

Sanat tarihi boyunca var olmuş aktarım çeşitliliği özünde bir takım anlayışların değişim biçimidir. İçinde bulunduğu durum ve koşullara bağlı olarak değişir ve devamlı gelişir. Bu sebepten ötürü belli bir sınırı yoktur. Sanatçının kendi özünü arayışı sorgulayışıdır. Çocuk betimleri insanın masumiyeti, geleceğidir aynı zamanda kendi varlığında var olan kutsallığıdır (Atılğan, s. 103).

Modern dünyayı kurmaya çabalayanlar için, çocuk ve çocuksu haller, geçmişin bozumunun, geleneksel görüşlerin ve politik sisteme güçlü direncin öznesi, aynı zamanda “gizem ve güzelliğin ihlali” deneyimlerinin de başkahramanı olarak görülmüştür. Böylece çocuk yaklaşımı yeni gerçeği yakalamak için kullanılan bir bakış haline gelir. Bu nedenle çocuksu öznellik ve yorum; taklitçi, şiirsel, tekrarlı çocuk dili ve çocuksu algı sanatın her alanında kullanılmaktadır (Atılğan, s. 103).

Resim 11-Willy Verginer, “Yükselen Su 5”, 2019, İhlamur Ağacı- Akrilik 40.6×61×24.1 cm, (Kaynak: <https://www.artsy.net/artwork/willy-verginer-acqua-alta-figure-5>, 12 Nisan 2019)

Resim 12-Dame Barbara Hepworth, "Süt Çocuğu", Ahşap, 1929, 43x 27x 25 cm
(Kaynak: <https://www.tate.org.uk/art/artworks/hepworth-infant-t03129>, 12 Nisan 2019)

Resim 13-Tim Hawkinson, "Ses", Mermer, 2004 (Kaynak:
<https://johnboscoyu.wordpress.com/2014/05/27/artist-research-tom-hawkinson/>, 12
Nisan 2019)

Resim 14-Dogny Abreu, Ahşap (Kaynak: <https://www.elllobregat.com/noticia/13913/esplugues/dogny-abreu-regresa-a-su-infancia-con-una-doble-propuesta-artistica:-la-exposicion-escultorica-origen-y-el-libro-sobre-mis-pasos.html>, 12 Nisan 2019)

Resim 15-Sir William Reid Dick, “Başlangıç”, Mermer,1921, 24x14x17 cm (Kaynak: <https://www.tate.org.uk/art/artworks/dick-dawn-n05378>, 12 Nisan 2019)

Resim 16-Brice Romaric Esso, “Hedeflerimin Ağırlığı”, 2017, 48x 68x55 cm New York (Kaynak: <https://paddle8.com/work/brice-romaric-esso/149221-le-poids-de-mes-ambitions/>, 12 Nisan 2019)

Resim 17-Antonio López,”Dev Bebek”, Bronz 2012, 3m, Madrid (Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/415386765603299126/?lp=true>, 12 Nisan 2019)

Farklılaşan düşünce yapısı, modern sanatta heykele dair temel kaygıları ve beklentileri değiştirmiş, geleneksel malzeme olarak andırabileceğimiz metal, ahşap, seramik gibi doğal malzemelerin yanı sıra insan üretimi tel, polyester gibi malzemeler modern sanat heykellerinde biçim aracı olarak yerini almıştır (Bkz. Resim 17-22).

Resim 18-Qimmy Shimmy, “Tatlıya Düşkünlük”, Polimer Kil- Karışık Teknik, 24x18x15 cm (Kaynak: <https://shop.beinart.org/products/qimmy-shimmy-sweet-tooth-polymer-clay-mixed-media-24-x-18-x-15cm-9-4x7x6?variant=8814650884195>, 12 Nisan 2019)

Resim 19-Patricia Piccinini, “Yüzükoyun”, 2011, Slikon- İnsan Saçı- Keçe, 58x58x10 cm (Kaynak: <http://www.connersmith.us.com/artists/patricia-piccinini?view=slider#3>, 15 Nisan 2019)

Resim 20-Freya Jobbins, ‘Evdeki Yeni Düşman’, 2016 (Kaynak: <https://www.freyajobbins.com/Plastics/i-7f8n4xf>, 15 Nisan 2019)

Resim 21-Idan Zareski,” Bebek Ayağı”, Reçine, 3,96mx2,43m, Oal Lawn (Kaynak: <https://www.papercitymag.com/arts/babyfoot-sculpture-dallas-design-district-blue-baby/>, 15 Nisan 2019)

Resim 22-Wendy Mayer, Boyalı Çikolata Kutusu- Tiftik-Klasik Kağıt, 2016, 18x30x22cm (Kaynak: <http://charliesmithlondon.com/artists/wendy-mayer/#PhotoSwipe1560889199854>, 15 Nisan 2019)

Resim 23-David Cerny, 1997, Çek Cumhuriyeti (Kaynak: <https://www.mywanderlust.pl/quirky-prague-art-by-david-cerny/>, 15 Nisan 2019)

Resim 24-Damien Hirst, "Mucizevi Yolculuk", Bronz, 5-11m, Katar (Kaynak: <https://nosnl/artikel/2277933-vrouw-bevalt-van-tweeling-maand-na-eerste-baby.html>, 15 Nisan 2019)

Resim 25-Marc Quinn,” Gezegen”, Metal, 2016, Singapore, Photograph: Stephen Morrison/EPA (Kaynak: <https://www.telegraph.co.uk/news/2700559/Beyond-Limits-sculpture-exhibition.html>, 15 Nisan 2019)

1.2. Seramik Sanatında Bebek Figürleri

İlk çağlardan günümüze topraktan insan tasarlamak, tüm toplumlarda dini ayinler için günlük yaşamı belgeleme niteliğinde bir geçmişe sahiptir. Bu heykelcikler günlük yaşamı betimlemenin yanı sıra dini ayinler için de kullanılan bir anlama sahiptir. Ayrıca cenaze törenlerine ve ölüyü anmak adına da bir değer taşımaktadır. Bu küçük figür heykellerin başka bir anlamı ise küçük kopyalarının çocuklar için oyuncak olarak yapılmış olduğuna inanılmıştır. Antik Yunan’daki oyuncaklar, oyuncak bebeklerin ilk örnekleri olarak kabul edilirler (Aktüelarkeoloji , 2019).

Bebek Figürlerinin oyuncak olarak kullanımları günümüze kadar gelişerek sosyal ve ekonomik değişimlerle gelişme göstermiştir. Porselen tasarımcısı Hentschel, bebek ve çocuk figürlü biblolarıyla tanınmaktadır. ‘Hentschel’in Çocukları’ olarak bilinen ve günün herhangi bir saati içinde doğallıklarıyla yorumlanarak biblolar tasarlamıştır. Çocukların saf ve masum dünyaları başka biblo tasarımcılarını da etkilemiş ve ilham kaynağı olarak çocuklardan beslenmişlerdir(Bkz. Resim 26) (Hentschel’in Çocukları, Şubat 2004, s. 46).

Resim 26-Konrad Hentschel, “Hentschel’in Çocukları”, Porselen, 1904-1907
(Kaynak: https://www.1stdibs.com/furniture/dining-entertaining/porcelain/meissen-art-nouveau-hentschel-child-looking-at-picture-book-model-u-149/id-f_12925291/, 18 Nisan 2019)

Aydınlanma çağı ile gelişmeye başlamış olan oyuncak kavramını çocuksu bir dille kurgulanarak bir sanat eseri olarak dönüştürülmüştür. Ancak sanat ile oyuncak arasındaki bu bağ işlevsellik ile sanatsal olgunun arasındaki bağ gibi kısa süreli olmuştur. Hızlı ve çok sayıdaki üretim sanat ve tasarım arasında kopmalara sebep olmuştur. (Atılğan, 2013, s. 101)

Oyuncak porselen bebekler 1800’lerde üretilmiştir. Bu bebeklerin, gerçek insan yüzüne benzeyenleri ancak 1900’lü yılların başında üreilmeye başlamıştır. Gözleri genellikle camdan üretilmiş, saçları da sentetik peruk kullanılarak oluşturulmuştur. Bu bebekler sıklıkla Almanya’nın Thuringia Bölgesi’nde bulunan Sonneberg Kasabası’nda üretilmiştir. Bu kasaba, ülkenin oyuncak endüstrisinin merkezi olarak kabul edilmiştir. 1900’lerin ortalarına doğru popülerleşen sırsız bebekler, Sonneberg’te ülkenin oyuncak geleneğini belgeleyen “Alman Oyuncak Müzesi”nde süresiz olarak sergilenmektedir (Bkz. Resim 27) (Ensari, 2016, sayı 27, s. 2023).

Resim 27-Porselen Bebek (Kaynak: <https://tr.pinterest.com/holodminus/>, 18 Nisan 2019)

Yıllar içerisinde farklı seramik kileri ve farklı anlatımlarla yapılan bebek figürlerine her dönemde rastlanmıştır.

Resim 28-“Gayda Çalan Çocuk”, Kalay Sırlı- Seramik-Sırüstü, Floransa,1490-1520 arası, 46x34x19 cm (Reino Liefkes, 2009, s. 118)

Resim 29- “Group”, stonware, 1979, 22cm Fotoğraf; David Kecsckemeti (Michael Fylnn, 2002, s. 123)

Resim 30- Michele Oka Doner, “Dövmeli Bebek”, Porselen, 1960s, 33x30x22 cm
(Kaynak: <https://theexchangeint.com/products/michele-oka-doner-tattooed-doll-circa-1960s>, 18 Nisan 2019)

Resim 31-Wendy Mayer, “Altı Yedi”, Boyalı Vinil- Seramik-Tiftik, 2017, 22x34x14 cm (Kaynak: <http://charliesmithlondon.com/artists/wendy-mayer/#PhotoSwipe1560889174763>, 18 Nisan 2019)

Resim 32-Jeremy Hatch, Porselen (Kaynak: <http://saintsceramics.blogspot.com/2011/03/ceramic-sculptureinstallation.html>, 18 Nisan 2019)

Resim 33-Wendy Walgate, “Mavi Sadakattir”, Seramik, 2009 (Kaynak: http://walgate.com/?attachment_id=129, 20 Nisan 2019)

Resim 34-Jeannette Wahlstanrand, “Clara Titan”, Seramik, 22x42x48, 2018 (Kaynak: <https://www.instagram.com/p/Bdo6GxrDKK9/?igshid=bem7osclh07e>, 20 Nisan 2019)

Resim 35-Nuria Torres, Porselen- Stoneware- reçine, 2019 (Kaynak: <https://www.imgrum.pw/media/1995216019124921854>, 20 Nisan 2019)

Resim 36- Andrea Della Robbia, Swaddled Bebeklerin Sırlı Pişmiş Toprak Kabartmaları (Kaynak:

http://www.museumsinflorence.com/musei/ospedale_degli_innocenti.html, 20 Nisan 2019)

Resim 37-Jeffery Lanfear, Porselen, Stonware, 2003 (Kaynak:
<https://www.artwanted.com/imageview.cfm?id=53664>, 20 Nisan 2019)

Resim 38-Skylar Fleming, Porselen, 2018 (Kaynak:
<https://www.instagram.com/p/BRXj71ZFfxF/?igshid=wuytm69dtou9>, 20 Nisan 2019)

2. BÖLÜM

ÇAĞDAŞ SERAMİK SANATINDA BEBEK FİGÜRLERİ ÇALIŞAN SERAMİK SANATÇILARI

2. BÖLÜM

ÇAĞDAŞ SERAMİK SANATINDA BEBEK FİGÜRLERİ ÇALIŞAN SERAMİK SANATÇILARI

2.1. Seramik Sanatında Bebek Figürleri Üzerine Çalışan Çağdaş Sanatçılar

Bebek figürleri modern sanattan önce sanatın birçok alanında ortaya çıkmış, seramik malzemenin şekillendirme rahatlığı ile günümüz seramik sanatçılarının dikkatini çekmiştir.

Modern sanatın getirdiği etkiler doğrultusunda insan figürlü seramik heykellere oldukça sık rastlanmaktadır. Bu geleneği takip eden seramik sanatçıları, insan veya insan figürlü fantastik heykelleri sıkça kullanılmaktadır (Peterson, 2000, s. 102).

Günümüze kadar olan süreçte çocuk betimlemeleri birçok sanatçının eserinde masumiyetin ifade aracı olarak farklı şekillerde kullanılmıştır. Postmodernizmin hakim olduğu günümüz sanatında bebek figürlü betimlemeler; masumiyet, hassaslık gibi kavramlara karşıt olarak şiddet, acımasızlık ve tanımsızlık kavramlarıyla bir araya gelen huzursuz anlatımlarına da yer verilir (Atlı, 2016, s. 64-66).

Tezin bebek figürlü seramik sanatçılarının incelendiği bu bölümünde sanatçılar ve teknikleri ve bebek teması adı altında vermek istedikleri mesajlar araştırılmıştır.

2.1.1 Johnson Tsang

1960 yılında Hong Kong'da doğmuştur. Asıl mesleği polislik olan sanatçı, 13 yılın ardından mesleği bırakıp seramik eğitimi almaya karar vermiştir. Bu süreçte kilin hayatını değiştirmesini, çamurun dostça görünmesine ve çok rahatlatıcı olmasına dayandığını belirtmektedir (Thiscolossal, 2018).

Tsang'ın çalışmalarına bakıldığında, toplumsal olaylara karşı duyarlılığını ve bakış açısı görülmektedir. Her ne kadar anlatım dili olarak gerçeküstü-sürreal diyebileceğimiz bir yaklaşımı tercih etmiş olsa da teknik ve biçimsel dil açısından

Hiperrealizm çizgisinde aşırı gerçekçi-realisttik bir dil kullanmayı tercih etmiştir (Thiscolossal, 2018).

Resim 39-Johnson Tsang, “Talking To Me-Konuş Benimle”, Hong Kong, 2013, 40x20x29 cm (Kaynak: <https://johnsontsang.wordpress.com>, 27 Nisan 2019)

Birçok sanatçı gibi Johson Tsang, yaşadığı çevrenin sosyal, kültürel yapısından etkilenmiş ve eserlerine yansıtmıştır. Sanatçı özellikle eserlerindeki tema ve anlatım çocukların dünyaya bakış açısındandır. Bu açı, çocukları yetişkinlerin penceresinden esprili ve alaycı bir şekilde betimleyerek yetişkinleri iğnelediği birçok çalışması mevcuttur. Sanatçının 2013 yılında yapmış olduğu, sosyal bağlamda bir şeyler aktarmak ve düşündürmek isteyen “Talking To Me”-‘Konuş Benimle’ adlı eserini yapmıştır (Bkz. Resim 39, 40) (Öz, Uludağ, 2016 cilt 4, sayı 8, s. 209).

Resim 40-“Talking To Me-Konuş Benimle”, Detay (Kaynak: <https://johnsontsang.wordpress.com>, 27 Nisan 2019)

Sanatçı, eserlerini torna ve el ile şekillendirme yöntemiyle yapmaktadır. Koltukta oturan bebeğin tüm vücut hatları detaylıca işlenmiş ve bir surat ifadesi verilirken karşısında duran büst olarak tanımlayabileceğimiz, cinsiyeti belli olmayan siyah bir boşluk olarak tasarlanmış bir insan figürü konumlandırılmıştır. Bebek figürünün göz ve dudakları oldukça detaylı verilirken sureti olmayan yetişkin figürü zıtlıklara yapılan bir göndermedir. Sanatçının ‘Talking To Me’ adlı yapıtında seçtiği tema ve kullandığı figürler içerik olarak daha önce yapmış olduğu eserleri ile uyum içerisinde. Sanatçının neredeyse bütün eserlerinde masumiyeti ifade eden bebekler ve insanlar temel figürler olarak ön plandadır. Sanatçının birçok eseri varoluş ve masumiyet kavramı ile alakalı bir sorunsal ve anlatma isteği olduğunu kanıtlar niteliktedir (Öz, Uludağ, 2016 cilt 4, sayı 8, s. 209).

Sanatçı, figürlerinde cinsiyeti tam olarak belirtmemektedir. Bu yaklaşımı insan zihninin kadın-erkek ayrımı yapmadan bütün bir insanlığa gönderme yaptığını akla getirmektedir. Çünkü cinsiyet kullanımı bazı toplumlarda cinsiyet önyargılarını oluşturabilir. Tsang; cinsiyet, din, dil, etnik, ırk gibi hiçbir ayrımcılığa gitmeden salt insan üzerinden bir anlatım yapmıştır (Tsang, 2018).

Resim 41-Johnson Tsang, “Security Summit- Güvenlik Zirvesi”, 2013, Hong Kong, 40x20x29 cm (Kaynak: <https://johnsontsang.wordpress.com/>, 28 Nisan 2019)

Birbirinden uzak iki olgu olan “savaş ve çocuk”, ironik bir biçimde ve ülkelerin birbirleri ile olan savaşını, çocuklar gibi birbirlerini suçlamalarını, asker kıyafetleri, silahlar ve çocuklara özgü tavırları da kullanarak belirgin bir simgesel anlatımla izleyiciye sunmaktadır (Colossal, 2018).

Resim 42-“Security Summit- Güvenlik Zirvesi”, Detay (Kaynak: <https://johnsontsang.wordpress.com/>, 28 Nisan 2019)

“Güvenlik Zirvesi”, sekiz porselen heykelden oluşmaktadır. Bir "putto"¹ ağlamakta; yedi kişi onun büyüklüğünde makineli tüfek taşımaktadır. Putto da ise sadece bir ok ve yay vardır. Modern silahlarıyla denk değildir. Etrafı sarı ve

¹ (Heykel) (İtal. putto = çocuk) İtalyan Ön Uyanış çağında ve Fransız rokoko sanatında kanatlı ya da kanatsız çıplak çocuk betilerine, heykellerine verilen ad.(<https://www.kursunkalem.com/guzel-sanatlar-terimi/putto/>)

etrafındakilerin zorbalığına tepki gösteremeyecek durumdadır. Tsang, meleğin tombul yanaklarından geçen tek bir gözyaşı işlemiş ve etkisi çok semboliktir. Putto, kesinlikle dikkatin merkezidir. Öncelikle izleyicinin dikkatini küçük askerlerin dairesel düzenlemeleri ardından vücut dilleri takip etmekte daha sonra dikkatler merkezde olan puttoya yöneltilmektedir. Daha sonra dairesel dönme hareketi ile çevredeki bebek asker halkasına doğru hareket ederek putto bakışlarını takip etmekte ve hiçbiri ile etkileşime girmemektedir. Bunun yerine, sadece ağlamaktadır ve etrafındakiler bu durumdan memnundurlar. Onların abartılı gülüşleri ve yüz ifadeleri, tıpkı kabuslar gibi içimizde acı korkutucu ve rahatsız edici duygular uyandırmaktadır (Colossal, 2018).

Bir diğer çocuk figürlü çalışmasında, sanatçının yaşama dair görüşleri, tepkilerini yansıttığı izlenmektedir. Eserde cinsiyeti belli olmayan yetişkin bir insan başı kafes ile tamamlanmış içine masumiyeti ifade eden kanatlı bir çocuk yerleştirilmiştir. Kanat; uçabilen canlılar olan kuşlara ait bir uzuvdur ve simgesel anlatımda özgürlükle özdeşleştirilmektedir, Çocuk; yaşamda saflık, doğallık, mutluluk gibi belli kavramları simgelemede kullanılmaktadır (We And The Color, 2016).

Bebek, çıplak ve kanatlı olmakla birlikte gözleri yaşlı ve ağlamaklı bir ifadeye sahiptir. Bu yüz ifadesi mutsuzluğu, döküntü izlenimini veren kırılmış, yıkılmış parçalar bebeğin, kafesten çıkmaya çalışmış olduğu hissiyatını vermektedir. Yetişkin figüründeki gergin yüz ifadesinde yaşamdaki zorluk ve sorumlulukların ifadesi şeklindedir (We And The Color, 2016).

Resim 43-Johnson Tsang, “İçerideki Çocuk”, 2015, 31x23x57 cm (Kaynak: <https://johnsontsang.wordpress.com/>, 28 Nisan 2019)

Çocuğun ağlamaklı ifadesi ve kafes içinde yer alması, insanın masumiyetten, neşe ve saflıktan uzaklaştığının simgesel anlatımı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir başka yaklaşımla ebeveynlerin-yetişkinlerin çocuklarını dar bir bakış açısıyla yetiştirmesinden kaynaklı çocukların memnuniyetsiz ifadelere sahip olduğu şeklinde yorumlanabilmektedir (Sanat Karavanı, 2015).

2.1.2 Maria Rubinke

Maria Rubinke, 1985'te Danimarka'da doğmuştur. Bornholm Cam ve Seramik Okulu'nda eğitim almıştır. Sanatçı şu anda Danimarka Kopenhag'da yaşamakta ve çalışmalarına devam etmektedir (Sbaek, 2014).

Sanatçı, porselen figürleriyle tanınmakta ve porselen küçük kız figürlerini yeniden yorumlamaktadır. Sanatçının bilinçaltının anlaşılması zor karışık yönü eserlerinde, alışılmışın dışında, mantığa aykırı, çeşitli felaketlere maruz bırakılmış, parçalanmış, deforme edilmiş, şekilde betimlenmiştir. Porselen malzemenin doğallığına karşıt, kesilmiş uzuvları, kafataslarında delikler veya iki yana çekiltilerle ayrılmış

derileri ve kanlı çocukları içeren ürkütücü anları ortaya koymaktadır (Bkz. Resim 44) (Sbaek, 2014).

Maria Rubinke'in porselen çalışmaları, porselen kızların bedenleri ile pasif, kayıtsız ifadelerle yan yana getirilen makro-stratejik olarak yerleştirilmiş kırmızı boya, eti yırtıp sergileme ve parçalara ayırma ile parçalanmış bir masumiyet özü sağlarlar. Bu göz alıcı ürpertici parçalar, dikkatleri çekerken ve izleyiciyi kalıcı bir izlenim bırakırken, sevimli ve dehşet verici olma durumu arasına ince bir çizgi çekmektedir. Beklentilerimizi alıp ters çevirmekte ve kirletmektedir (Bkz. Resim 44) (Beatifulbizare, 2015).

Resim 44-Maria Rubinke “Open mind-Açık Zihin”, 2011 (Kaynak: <https://mariarubinke.com/2011-2/>, 28 Nisan 2019)

Resim 45-“Open Mind-Açık Zihin”, (Detay) (Kaynak: <https://mariarubinke.com/2011-2/>, 28 Nisan 2019)

Bu çalışma, dünyamızın tozpembe olmadığını, beklenmedik yerlerde bir karanlık olduğunu tüm gerçekliği ile hatırlatmaktadır. Maria'nın eserleri arasındaki birbirine bağlı tema, algılanan masumiyet ve cehalette aynı derecede tehlikeli olmaktadır (Beatifulbizare, 2015).

Sanatçının eserleri esas olarak beyaz porselenlerden üretilmiş ancak; kan, mantar veya kargaları tanımlamak için yer yer kırmızı veya siyah kullanmaktadır (Bkz. Resim 46) (Sbaek, 2014).

Resim 46-Maria Rubinke, “Just Because You’re Paranoid- Sadece Paranoyak Olduğın İçin”, 2014 (Kaynak: <https://mariarubinke.com/2011-2/>, 28 Nisan 2019)

Porselen figürler, tombul yanaklı figürlerin sevimli karşılanmalarına rağmen, iç organlarından yaralanmış olan biyolojik varlıklar haline geliyor. Grotesk² unsurlar ve sevimli halleri, izleyiciyi karşıt kutupların arasına çekmektedir (Sbaek, 2014).

² Eskiçağ Roma yapılarında bulunan, insan, hayvan ve çiçek figürlerinin gülünç bir biçimde birleşmeleri biçimindeki abartılı süsleme tarzı.(<https://www.arkeolojikhaber.com/haber-grotesk-9149/>)

Resim 47-Maria Rubinke, “Rüya”, 2016, porselen, 75x50x75 cm (Kaynak: <https://www.artsy.net/martin-asbaek-gallery/artist/maria-rubinke> , 28 Nisan 2019)

Resim 48-Maria Rubinke, “Rüya”, (Detay) (Kaynak: <https://www.artsy.net/martin-asbaek-gallery/artist/maria-rubinke> , 28 Nisan 2019)

2.1.3. Ronit Baranga

1973 İsrail doğumlu sanatçı; sanat tarihi, psikoloji ve İbranice alanlarında eğitim almıştır. Sonrasında seramik üzerine çalışmaya başlamıştır. Sanatını tanımlarken; “Yaşamla natürmort arasındaki sınırda, gerçekçi bir tarzda figüratif heykel yapıyorum” diye ifade etmektedir. Aktarmak istediği düşüncelerini yeni doğan bebekleri yorumlayarak göstermektedir (Klassikmagazine, 2019).

Serisindeki çalışmalarda tatlılık ile birlikte tehdit edici ve korkutucu bir özellik vardır (Stoerpunkt, 2018).

Resim 49- Mezar Muhafızları, Tang Hanedanı (MS 618-906) (Kaynak: <https://zhuanlan.zhihu.com/p/58891139>, 28 Nisan 2019)

Resim 50- Ronit Baranga, “The Choir- Koro” (Wall Piece), 2016 (Kaynak: <https://profoundvisuals.com/sculpture-porn-10-of-the-coolest-sculptures-art-toys-and-prop-makers-on-instagram/ronit-baranga-choir/>, 1 Mayıs 2019)

Resim 51- Ronit Baranga, “The Choir- Koro”, (Detay) (Kaynak: <https://profoundvisuals.com/sculpture-porn-10-of-the-coolest-sculptures-art-toys-and-prop-makers-on-instagram/ronit-baranga-choir/>, 1 Mayıs 2019)

Bir diğer serisi olan "Dövmeli Bebekler" , yeni doğmuş bebeklerin vücuduna yapılmış dövmeler ön planda tutularak oluşturulmuştur(Bkz.Resim 52) (Klassikmagazine, 2019).

Resim 52-Ronit Baranga, “Cradled Tattoo Baby-Dövmeli Bebekler”, Kil ve Akrilik Boya, 25 x 15 x 13cm (Kaynak: <https://shop.beinart.org/collections/ronit-baranga-art-for-sale/products/ronit-baranga-cradled-tattooed-baby-clay-and-acrylic-paint>, 1 Mayıs 2019)

Bir yandan huzur ve mutlak farkındalık eksikliği ile diğer yandan kalıcı bir iz bırakacak olan otoriter eylem arasındaki uçurum yorumlamaktadır. Çocuklarımızın “derisinin altına” işlediğimiz algı, düşünce ve anlayışları mecaz anlamlarda dövmeler olarak bebeklerin tenine işlenmiştir. Bu içerik artık farkında olmasalar bile sonsuza dek hayatlarının bir parçası olacaktır. Bu çalışma, ebeveynlerimizin bize dayattığı gerçeği ifade etmektedir (Klassikmagazine, 2019).

2.1.4. Curran Wedner

Curran Janess Wedner 1986’da, Kalifornia’da doğup, büyümüştür. Ocak 2019 da ‘Canopic Studio’ adındaki kendi markasını kurmuştur. Çalışmalarını çamur torna aracılığıyla üretmektedir. 2004-2008 yılları arasında Pasadena'daki Sanat Merkezi Tasarım Koleji'nde illüstrasyon çizdikten bir süre sonra lateks maskeleri üzerinde çalışmıştır. Tasarımcı, bebek figürlerini küçükken kardeşi ile oynadıkları oyuncakları sanat objelerine dönüşmüş halleri olarak tanımlamaktadır (Wedner, 2019).

Resim 53-Curran Wedner, “Hive Mind Cup-Kovan Akı kap”, Porselen, 10x13x8 cm
(Kaynak: <https://www.instagram.com/p/BuCGfZ0gHkW/?igshid=1jijqup368ggl> , 1 Mayıs 2019)

Seramik yapmaya başladığında, yüzün unsurlarının yanı sıra el ve ayakları da içeren pek çok fikri olduğunu özellikle vücudun bu kısımlarının izleyiciyle özel bir bağlantı gücüne sahip olduğuna inanmaktadır. Oyuncak bebeklerin kalıpları alınmış, böylece üretimde kolay hale getirilmiştir. Döküm işlemini sonsuz olanaklar sunduğunu, sonra bu dökümlerin çok çarpıcı bir şekilde bozulup düzenlenebilir olduğunu, bu sebepten ötürü bu tekniği kullandığını belirtmektedir (Wedner, 2019).

Resim 54-Curran Wedner, Hive Mind Cup, Porselen 10x13x8 cm

(Kaynak: <https://www.instagram.com/p/BqvxlSAWA2/?igshid=1s5qw8i7p933i> , 1 Mayıs 2019)

2.1.5. Shigeki Hayashi

Shigeki Hayashi, 1972 yılında doğan Japon seramik sanatçısıdır. Çalışmaları, alışılmışın dışında minik özel robotlara benzemektedir. Eserlerindeki kurgularında manga (japon çizgi romanları), bilim kurgulardan ilham almaktadır. Eserin her biri izleyiciye farklı türde mesajlar vermektedir. Sanatçı; genelde izleyiciye eserlerinde iki türlü mesaj sunup, ilk mesaj geleceğe dair olumlu düşündürürken, ikinci mesajında ise doğal olmayan yapay mesajlarını hissettirmektedir (Işıktan F: 2019).

Resim 55-Shigeki Hayashi, “Motosiklet Üzerindeki Çocuk”, 80x40x40 cm, Sırlı,

Platinyum Lüster, 2011, Doğu Asya Koleksiyonu, V&A Museum, Kaynak:

<https://hifructose.com/2014/03/24/shigeki-hayashis-science-fiction-influenced-ceramic-sculptures/>, 1 Mayıs 2019)

Shigeki Hayashi çalışmalarında birçok Japon geleneğinden esinlenmektedir. Sanatçı hakkında Galerist Aki Nakanishi, makalesinde açıkça belirttiği gibi, sıra dışı bir bebek deseni, bir oduncunun bambu ağacındaki bebeği ya da Ay’ın bilimsel araştırmaları gibi keşfedeceği, “Taketori-Monogatari”³ den esinlenmektedir. Hayashi eserlerinde bebekleri aksiyon halinde gibi betimler. Sanatçı, seri üretim düşüncesine sahip oyuncak çalışmalarını cilalı, zarif bir görünüm vererek, makine yapımı kılmakta, ancak her parça el ve kalıp yöntemi ile yapılmaktadır (Hifructose, 2014).

³ Japonya geleneksel gölge oyunu (<https://theculturetrip.com/asia/japan/articles/the-tale-of-the-bamboo-cutter-the-history-of-the-folktale/>)

Resim 56-Shigeki Hayashi, “Part Of The Entertainment Ceramics Series”, 2006
(Kaynak: <https://hifructose.com/2014/03/24/shigeki-hayashis-science-fiction-influenced-ceramic-sculptures/>, 1 Mayıs 2019)

Resim 57-“Part Of The Entertainment Ceramics Series” (Detay) (Kaynak: <https://hifructose.com/2014/03/24/shigeki-hayashis-science-fiction-influenced-ceramic-sculptures/>, 1 Mayıs 2019)

Tüm kil türleri arasında, porseleni seçmesinin nedenini, döküm için oluşturulmuş işler için kullanabilmesinden kaynaklanmakta olduğunu, aynı zamanda endüstriyel güzelliği için, dünyasına ilişkin "güçlü" fütüristik ve teknolojik görüntü verdiğini belirtmektedir. Bilim kurgu ve dahası, insan derisinin porselen aracılığıyla “yumuşakça” ifade edilebildiği için kullanmaktadır (Hifructose, 2014).

2.1.6. Kaan Canduran

1969 yılında Ankara’da doğmuştur. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü 1994 yılında bitirmiştir. 1998’de Washington Üniversitesi’nde Yüksek Lisans eğitimini tamamlamıştır. 2005’de de Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü’nde sanatta yeterlilik çalışmasını tamamlamış ve aynı fakültenin Seramik ve Cam Tasarımı Bölümü’nde öğretim üyesidir.

Figüratif seramik heykeller çalışan sanatçı gerçeklik ve değişkenlerle sorgulamaya başlamış, bu sorgulama ile bebek figürünü parçalayıp, başka ifade biçimleri ile yeniden yorumlamıştır. Bu yeniden oluşum sürecinin tuz pişirimi kullanılarak renk ve doku ile bütünleşmesini sağlamıştır (Bkz. Resim 58,60) (Canduran, 2014 sayı: 2, s. 22).

Resim 58-Kaan Canduran, Tuz Pişirimi, Bebek Figürleri, 26x14x12 cm (Kaynak: <https://www.bilimsenligi.com/deja-vu-cam-ve-seramik-sergisi.html/>, 1 Mayıs 2019)

Masumiyeti aktarmada araç olarak görülen oyuncak bebek formunun, deforme edip doğal yapısında yeniden canlandırdığı çalışmalarında insan yaşamına ait izler görülebilir. Bebeğin masumluluğu, kilin doğal yapısı ile bütünleşerek ve parçalanan kesilen geometrik biçimlerle tasarlanan çamur organlar tuz pişirim ile sürprizi

efektleriyle yarattığı rastlantısal yüzeylere dönüşmektedir (Canduran, 2014 sayı: 2, s. 22).

Seramiğin doğallığı oyuncak bebeğe yüklenen anlamı aktarmada araç olsa da masumiyet kompozisyonla parçalanmakta ve yeni bir form almaktadır. Ortaya çıkarılan bu yeni yapı fırının sunacağı ortama bırakılmakta tuzla kaplanarak duyguların parçalandığı parlak bir sanat objesine dönüşmektedir. Ruhu maddeyi dönüştürmede araç olan kil ve tuz seramiği doğasında birleştirilmiş insana özgü en önemli duygunun kurgusuna ve aktarımına olanak tanımıştır. Tuzun seramik yüzeyde oluşturduğu parlak ve dokulu sır etkisi temanın doğal ve duygusal anlayışını kompozisyon ve renkle ortaya koymaktadır (Canduran, 2014 sayı: 2, s. 22).

Resim 59-Kaan Canduran, Seramik, Kalıp ve El ile Şekillendirme, 26x14x12 cm
(Kaynak: <https://www.bilimsenligi.com/deja-vu-cam-ve-seramik-sergisi.html/>, 1 Mayıs 2019)

Resim 60- Kaan Canduran, Seramik, Kalıp ve El ile Şekillendirme, 19x14x12 cm
[http://www.halukozden.com/pages/exhibition.aspx?lang=TR&exhID=3392&bhcp=1, 1](http://www.halukozden.com/pages/exhibition.aspx?lang=TR&exhID=3392&bhcp=1,1)
 Mayıs 2019)

2.1.7. Maryann Webster

Maryann Webster, bireyin öyküsünü anlatmak için figür ve doğa dekorları işlenmiş seramikler yapmaktadır. Çevrenin sağlığı ve doğada bulunan tüm canlılarla bağlantılıdır. Bu düşünceden yola çıkarak çalışmalarında figürlerin yüzeylerine dövmeler veya yara izleri işleyerek çevre kirliliğine dikkat çekmek istemektedir (Bkz. Resim 61) (Artmuseum, 2006).

1980'lerin sonunda, çocukluk deneylerini hatırlatan kil ve çini bovalarıyla denemeler yaparak gerçeküstü balık kadınlar ve bebekleri yapmaya başlamıştır. Webster, denizden gelen canlıları, doğa ve çevre hakkında güçlü anlatımlar yapmak için şekillendirir (Dialoguejournal, 2005).

Resim 61- Maryann Webster, “Host Figure With Apocalyptic Tattos- Kıyamet Figürlerine Ev Sahipliği Yapan”, Porselen, 2001, 46x13x15 cm (Kaynak: <https://www.bilimsenligi.com/deja-vu-cam-ve-seramik-sergisi.html/>, 2 Mayıs 2019)

Porselen içine gerçek nesneler dökerek ve onları bükerek çarpık, abartılı formalarda birleştirerek çevresel zarar ve kirliliğin geri dönüşü olmayan bir şekilde değiştirici olduğunu bize düşündürmektedir. Sanatçının heykel formları 1600 yıllarından kalma bir seramikçi olan Fransız Bernard Palissy’nin eserlerini andırmaktadır(Bkz. Resim 62) (Dialoguejournal, 2005).

Resim 62- Bernard Palissy French, Oval Kase, 1550, 48x37 cm (Kaynak: <http://www.getty.edu/art/collection/objects/1196/attributed-to-bernard-palissy-oval-basin-french-about-1550/>, 2 Mayıs 2019)

Porselen, elle şekillendirilmiş, yeşil sırlar, hareketli bacakları ve kolları olan bir bebek şeklinde (tellerle bağlanmış). Bebeğin başı şeklinde üst kısmı ve balık şeklinde musluğu vardır (Bkz. Resim 63) (Art.Famsf, 2019).

Resim 63- Maryann Webster, “Su Bebek Demliği”, Sırlı Porselen 2002, 16x19x15 cm
<https://art.famsf.org/maryann-webster>, 2 Mayıs 2019)

2.1.8. Jimmy Stambrandt

Jimmy Stambrandt'ın çalışmalarında, rastgele bulunan ve değiştirilmiş nesnelerden yapılan karakterlerinin yaşadığı ve seyahat ettiği dünya vardır. Karakterler merakla bir şey aramaktadır ve çoğu zaman alakasız ortamlarına iyi uyum sağlamak için kendilerini yeniden icat etmek ve geliştirmek zorundadırlar. Bu porselen figürlere yaşamda ikinci bir şans verilmiş, daha önceki hallerinden farklı bir şeye dönüşmüşlerdir. Genellikle koyu (siyah) tonlarda giden bir dünyaya adapte olmaları istenmektedir. Ancak manzaralar karanlık olmasına rağmen, figürlerin altındaki mizah ve renk sıçraması her bir nesneyi iyi dengelemektedir (Bkz. Resim 64,65) (Artaxis, 2006).

Resim 64- Jimmy Stambrandt, “Owl Man- Baykuş Adam”, Seramik, 2009, 27x35x20 cm (Kaynak: <https://www.instagram.com/stambrandt.art/>, 2 Mayıs 2019)

Resim 65- Jimmy Stambrandt Shared, “Space-Ortak Alan”, Seramik, 2007, 27x31x15 cm (Kaynak: <https://www.instagram.com/stambrandt.art/> , 2 Mayıs 2019)

3.BÖLÜM

BEBEK FİGÜRLERİ ÜZERİNE KİŞİSEL UYGULAMALAR

3.BÖLÜM

3.1. Bebek Figürleri Üzerine Kişisel Uygulamalar

Bu yüksek lisans tezinde yenidoğan döneminin bitiminden (doğumdan sonraki 29. günün başından) bebeklik döneminin sonuna kadar olan çocuklar gözlemlenmiştir. Bu gözlemlerinin yapılmasının ardından üç boyutlu formlarda boyutlandırılıp yorumlanmıştır.

Bu kapsamda, hayatlarında olgunluk dönemi diye adlandırabileceğimiz anına ulaşmış insanların, yaşamlarının bir döneminde geçirdikleri bebekliğe has doğallıklarını hatırlatan anılar çalışılmıştır. Çıkış noktası olarak bir çoğumuzun çocukluk anısı ya da ebeveynlerinin anlatımıyla hafızalarda kalan hatıraları, masumiyet-suçluluk kavramına dayandırılarak duygularımızın yeniden dışavurulması amaçlamıştır. Masumiyetin bebeklikten geldiğini düşünebiliriz ama aslında masumiyetin içinde insanı genç tutan bir sihir vardır.

Ayrıca bebek anatomisinden çok uzaklaşmadan onların iç dünyasına yönelik çalışmalarda bulunulmuştur. Çalışmaların tamamı el ile şekillendirme olup sır altı dekor tekniğinden faydalanılmıştır.

Resim 66- Zehra Gülbahar, “Heves”, Seramik, El ile şekillendirme, 8x11x8 cm
(Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

Heves adını vermiş olduğum çalışmada desteksiz oturan bir bebeğin çamurla oynayışı ona meraklı bakışı betimlenmiştir. Kıyafeti, saçları, vurgulamak istenilen alanlar yüz ifadesini desteklemek adına gözleri, dudakları sırlanmıştır (Bkz. Resim 67,68).

Çamur veya toprak bir çocuğun ulaşabileceği en kolay ve masrafsız oyuncaktır. Bu çalışmanın tasarım aşamasında bahçede çamurla oynayan bebekler gözlemlenmiştir. Toprakla ilk karşılaşma anındaki şaşkınlık, mutluluk gibi duygular ve beden dilleri yansıtılmaya çalışılmıştır.

Yaratılışın Adaptasyonu isimli çalışmada gülümseyen, halinden oldukça memnun ve eğleniyor oluşu ne olursa olsun bebeğin kendini iyi hissettiği sürece mutlu olacağı anlatılmak istenmiştir (Bkz. Resim 68-71).

Resim 67-“Yaratılışın Adaptasyonu”, Yapım aşaması (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

Resim 68- Zehra Gülbahar, “Yaratılışın Adaptasyonu”, Seramik, El İle Şekillendirme, 11x15x8 cm (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

İnsanlar bebeklik dönemlerinde bilinçsizdirler. Çevreyi henüz tanımadıkları için yalnız kaldıklarında kaybolduğunu düşünürler. Belli bir süre sonra çevresini keşfetmeye, çevreyle iletişim kurmaya başlarlar bu iletişimde doğru veya yanlış yoktur. Bu sebeple toplumun kabul gördüğü kurallar dışında kalırlar.

Resim 69-“Yaratılışın Adaptasyonu”, (Detay) (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

“The Mischievous Of Starry Night” adlı çalışma “Van Gogh’un Yıldızlı Geceler” tablosundan esinlenerek yapılmış ve tasarımın bütününde anlamı vermek adına kullanılmıştır.

Van Gogh’ tablolarında doğayı doğrudan aktarmak yerine düş gücünden yaralanarak resmettiğini anlaşılabilmektedir. “Yıldızlı Gece” tablosunun en önemli kısmı gökyüzüdür. Orada evrensel bir takım olaylar gerçekleşiyor gibidir. Sarılarla çevrelenmiş ışıklar mavi ve tonlarındaki gökyüzü dairesel hareketler içinde devasa bulutsu bir şekilde hareket halindedir. Çocukken her şey rengarenktir ve dünya da bunun başında gelir. Çocukların hayal dünyası çok geniştir ve sınırları yoktur. Yapılan çalışmada bebeğin elinde bir fırça bulunmakta ve bir ressam edasıyla tabloyu boyamaya çalışmaktadır. Çenesine dayadığı işaret parmağı bir şeylerin ters gittiğini ifade ederken surat ifadesi bu durumdan rahatsız olmadığını iletmektedir (Bkz. Resim 70,71).

Resim 70- Zehra Gülbahar, “The Mischief Of Starry Night”, Porselen, El ile Şekillendirme, 6x14x10 cm (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

Resim 71-“The Mischievous Of Starry Night”, (Detay) (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

“The Taste Of Eating” adlı çalışma bebeklerin sevdikleri şeyleri yerken girdikleri hallerden esinlenerek tasarlanmıştır. Yüzünün ellerinin ve üstünün kirlenmesi umrunda olmayan bebekler yedikleri şeyin tadını çıkarırlar. Ağız bedenden dünyaya açılan bir kapıdır ve bebekler için keşfetmenin en iyi yoludur (Bkz. Resim 72,73).

Resim 72-“The Taste Of Eating”, Yapım Aşaması (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

Tatlı aromatik tadı ve sulu olması ile bebekler tarafından çok sevilen karpuz dilimi kullanılmıştır. Cam şaloma yardımıyla renkli cam çubuklar kullanılarak karpuz dilimi formu verilmiştir.

Resim 73- Zehra Gülbahar, “The Taste Of Eating”, Seramik, El ile şekillendirme, 10x12x8 cm (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

İki yaş sendromu dediğimiz bu dönemde bebekler daha fazla alanda gezmeye ve daha çok muzırlık yapmaya çalışmaktadır. Bu muzırlıklardan bazıları anlamaya çalışma, her şeyi kurcalama ve meraktır. Etrafında yaşayan insanları kışkırtıcı tarzda davranışlar, inatlaşma ve tutturma, şiddete eğilim sergilemektedir. Bütün bunlar iki yaş sendromunun birer parçasıdır(Bkz. Resim 74,75).

Resim 74- Zehra Gülbahar, “2 Yaş Sendromu”, Seramik, El ile şekillendirme, 6x14x7 cm (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

Bu çalışmanın tasarım aşamasında süt çocuğu (infant) dönemi biten bebeğin artık birey olarak kendini kanıtlama arzuna girdiği dönemdeki aşırıkları anlatılmak istenmiştir. İki yaş sendromu adlı çalışmada bebek özerklik kazanmış haldedir. Elinde camdan yapılmış bir biberon ters dönmüş bir şekilde tasvir edilmiş , içinden süt dökülmektedir. Sır altı dekor tekniğinden yararlanılmış teni sırsız bırakılmıştır.(Bkz. Resim 74)

Resim 75-“2 Yaş Sendromu” (Detay) (Fotoğraf: Zehra Gülbahar)

SONUÇ

Sanat eğitiminin en temel öğretisi olan insan figürlü çalışmalar, sanat tarihinin her döneminde sanatçıları etkileyen bir konu olmuştur. Bu figürlere çeşitli anlamlar yükleyen sanatçılar duygu ve düşüncelerini figürdeki ifade biçimleriyle izleyiciye sunmuşlardır.

İnsan figürleri başlığı altında inceleyebileceğimiz bebek figürleri çağlar öncesinde başlamış, resim, heykel ve seramik başta olmak üzere birçok sanat disiplinine ilham olmuştur. 16. yüzyılda çocuklar üzerinde değişmeye başlayan değer algısı, çocuk-bebek betimlemelerinin sanata girmesini sağlamıştır. Aile yapısına verilen önemle birlikte bebek imgelerine doğallıkları ile olumlu ya da olumsuz olarak çeşitli anlamlar yüklenmiştir. Bebek figürleri tarihte bazen dini sembolize ederken bazen bir oyuncak olarak geniş bir alanda karşımıza çıkmıştır. Modern sanatta bebek betimlemeleri sanatın konusu olmuştur. İkinci kısımda incelenen sanatçıların çalışmalarındaki bebekler tumbul ve hemen hemen aynı oranlarda yapılmıştır. Bedenleri anatomik olarak çok fazla değişim göstermemiş, bazen parçalarına ayrılıp yeniden yorumlanmıştır. Bu bağlamda bilinçaltının dışavurumu bebeklerin yüz ifadelerinde verilmiştir. Bebek figürleri sanatsal kaygı ön planda tutularak tam anlamıyla endüstriyel amaç gütmekten kaplarda da kullanılmıştır.

Bebeklerin naif ve sevimli olması dolayısıyla bazı sanatçıların dikkatini çekmiş, kendi düşüncelerini ifade aracı olarak sıkça kullanmalarına neden olmuştur. Bebek kavramı üzerine çalışan sanatçılar üretim sürecinde insana has en kışkırtıcı şefkat ve sevgi duygularını harekete geçirmektedir.

Bebek figürlerine olan ilgim, Çocuk Evlerinde gönüllülük esasına dayalı olarak başlattığım sosyal çalışmaları sırasında artmıştır. 0-6 yaş grubu aralığında ilgilendiğim çocukların dünyası, doğallıklarıyla beni derinden etkilemiştir. Yaptığım gözlemler sırasında kimi zaman kendi çocukluğumdan anıları zihnimde canlandırmıştır. Tezin uygulama kısmında; kötülüklerin hızla çoğaldığı bu çağda, aslında içimizde var olan çocuğa küçük bir hatırlatma yapılmak istenmiştir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

DAŞCI, S. (2008). *Avrupa Resminde Çocuk İmgesi*. İstanbul: Bağlam yayıncılık.

ANAHİD HAZARYAN Didem Atay (2004). *Cinsel Kimlikler, Nefertiti'den Emily Dickenson'a Sanat ve Dekadans*. Epos Yayınları.

GEZGİN, İ. (2008). *Sanatın Mitolojisi*.

FYLN Michael (2002). Ceramic Figures Adirectory of Artist. *Ceramic Figures Adirectory of Artist*, 123.

LİEFKES Reino (2009). *Pera Müzesi Yayınları*, s. 118.

PETERSON Susan (2000). *Contemporary Ceramics with 261 Color Illustrations*. China: Laurence King Publishing.

WAAL, E. f. (tarih yok). *20th Century Ceramic Thames& Hudson world of Art*.

Dergiler

ENSARİ Aker (2016, sayı 27). Porselen Bebekler. *İdil Dergisi*.

CANDURAN Kaan (2014 sayı: 2). Erciyes Sanat. *Erciyes Sanat Erciyes Üniversitesi Enstitü Dergisi*, 25.

ATILGAN Nadire Şule (2013). Sanat Yazıları 25,26. *Sanat,Tasarım, Oyuncak:20. yy Avant-Garde*, 110.

İnternet Kaynakları

Aktüelarkeoloji. (2019). Aktüelarkeoloji : <http://www.aktuelarkeoloji.com.tr/topragin-oyun-hali> adresinden alındı [..]

Art.Famsf. (2019). Art.Famsf: <https://art.famsf.org/maryann-webster>) adresinden alındı

Artaxis. (2006). Artaxis: <https://artaxis.org/jimmy-stambrandt/> adresinden alındı

Artemuseum. (2006). Artemuseum: https://artmuseum.usu.edu/exhibitions/maryann_webster adresinden alındı

Beatifulbizare. (2015, 04 07). Beatifulbizarre: <https://beautifulbizarre.net/2015/04/07/aria-rubinke-figurines-from-your-nightmares/> adresinden alındı

Beatifulbizzarre. (tarih yok). Beatifulbizzarre: <https://beautifulbizarre.net/2015/04/07/aria-rubinke-figurines-from-your-nightmares/> adresinden alındı

Colossal. (2018, 03). *Johson Tsang Open Mind*. This is Colossal: <https://www.thisiscolossal.com/2018/03/johnson-tsang-open-mind/> adresinden alındı

Dialoguejournal. (2005). Dialoguejournal: https://www.dialoguejournal.com/wp-content/uploads/sbi/articles/Dialogue_V37N02_215.pdf adresinden alındı

Hifructose. (2014, 03 24). Hifructose: <https://hifructose.com/2014/03/24/shigeki-hayashis-science-fiction-influenced-ceramic-sculptures/> adresinden alındı

Johson Tsang. (2018). *Johson Tsang*. Johson Tsang wordpress: <https://johnsontsang.wordpress.com/> adresinden alındı

Khanacademy. (2019). Khanacademy: <https://tr.khanacademy.org/humanities/ancient-art-civilizations/greek-art/hellenistic/v/enamored> adresinden alındı

Klassikmagazine. (2019, 02 29). Klassikmagazine: <http://www.klassikmagazine.com/ronit-baranga/> adresinden alındı

Martina Sbaek. (2014, Mayıs). Martina Sbaek: <http://martinasbaek.com/artists/aria-rubinke/> adresinden alındı

Sanat Karavanı. (2015, 09 22). Sanat Karavanı: <https://sanatkaravani.com/sinirlari-zorlayan-gercek-ustu-heykeller/> adresinden alındı

Stoerpunkt. (2018). Stoerpunkt: <https://stoerpunkt.com/albums/ronit-baranga/> adresinden alındı

Thiscolossal. (2018, 03). *Johnson Tsang*. Thiscolossal: <https://www.thisiscolossal.com/2018/03/johnson-tsang-open-mind/> adresinden alındı

Turkishpainting. (tarih yok). Turkishpainting:

http://turkishpaintings.com/index.php?p=34&l=1&modPainters_artistDetailID=4257 adresinden alındı

We and the color. (2016). weandthecolor: <https://weandthecolor.com/johnson-tsang-lucid-dream-series/78303> adresinden alındı.

Makaleler

ATILGAN, N. Ş. (tarih yok). Sanat, Tasarım, Oyun 20.yy Avant-Garde. *Hacettepe Üniversitesi Sanat Yazıları*, 103.

ATLI, Pınar/2016,Sanatta Değişen Çocukluk İmgesi. *dergipark*, 64-65.

ONUR EMAN Deniz (tarih yok). Türk Seramik Sanatında İnsan Figürü kullanımının Gelişim Süreci. 50.

Hentschel'in Çocukları. (Şubat 2004). *Seramik Federasyonu Dergisi*.

ÖZ YEŞİLMEN Nesrin (2016 cilt 4, sayı 8). Gerçekliğin Düşsel Hali: Talking To Me. *Ulakbilge*, 209.

Röportaj

Wedner, C. (2019, Nisan). Curran Wedner'in Bebek Figürleri. (Z. Gülbahar, Röportaj Yapan)

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Zehra GÜLBAHAR

Doğum Yeri: Kırşehir

Doğum Tarihi: 19.08.1992

Yabancı Dil: İngilizce, 63,75

Eğitim Bilgileri

Yüksek Lisans: 2014- Devam ediyor. Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Seramik ve Cam Tasarımı Anasanat Dalı - devam ediyor

Lisans: 2010-2014, Dumlupınar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü

Lise: 2006-2010, Kırşehir Lisesi Eşit Ağırlık

İş Tecrübesi

Aydın Belediyesi, Seramik Eğitmeni 2017

Stmasterpiece, Seramik Eğitmeni 2018/2019

İletişim: zhrglbhr92@hotmail.com

Sertifikalar

Bilge Adam Akademi, Kurs Bitirme Sertifikası, Grafik ve Dijital Tasarım Sertifikasyon Programı, 2018

Katılım Belgesi ‘7. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu’, 2013

Katılım Belgesi ‘9. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu’, 2015

Masa Tenisi Türkiye Federasyonu 1. Kademe Masa Tenisi Antrenörü, 2010

Masa Tenisi Türkiye Federasyonu, İl Hakemi Belgesi, 2011